

433.

Na osnovu člana 12 stav 5 i člana 14 stav 5 Zakona o zdravstvenoj zaštiti bilja („Službeni list RCG“ broj 28/06 i „Službeni list CG“, broj 28/11), Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja, donijelo je

P R A V I L N I K **O FITOSANITARNIM MJERAMA ZA SPRJEČAVANJE UNOŠENJA, ŠIRENJA I SUZBIJANJE** *Gibberella circinata* Nirenberg & O'Donnell*

Predmet

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se fitosanitarne mјere za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanje *Gibberella circinata* Nirenberg & O'Donnell (u daljem tekstu: štetni organizam), kao i mјere prilikom unošenja i premještanja određenog bilja.

Određeno bilje u smislu ovog pravilnika je bilje roda *Pinus* L. i vrste *Pseudotsuga menziesii*, namijenjeno sadnji, uključujući sjeme i šišarke, namijenjene razmnožavanju.

Mjesto proizvodnje u smislu ovog pravilnika je svaka proizvodna površina, odnosno zemljište ili grupa zemljišta koja su pojedinačna proizvodna jedinica, kao i obilježena šumska sastojina.

Unošenje štetnog organizma

Član 2

Štetni organizam se može unositi na teritoriju Crne Gore samo za naučne svrhe.

Unošenje određenog bilja

Član 3

Određeno bilje porijeklom iz drugih zemalja može se unositi u Crnu Goru ako ga prati fitosertifikat koji sadrži podatke:

- 1) da određeno bilje potiče sa mjesta proizvodnje koje je registrovala nadležna služba za zdravstvenu zaštitu bilja zemlje porijekla i
- 2) da je tokom cijelog životnog ciklusa gajeno u zemljama za koje nije poznato da se u njima pojavljuje štetni organizam ili
- 3) da je tokom cijelog životnog ciklusa gajeno u nezaraženom području, koje je u skladu s odgovarajućim Međunarodnim standardima za fitosanitarne mјere odredila nadležna služba za zdravstvenu zaštitu bilja zemlje porijekla, a u rubrici fitosertifikata "mjesto porijekla", mora biti upisan naziv nezaraženog područja ili
- 4) da na mjestu proizvodnje sa kojeg potiče, prilikom obavljanja fitosanitarnih pregleda, u periodu od dvije godine prije izvoza, nijesu primijećeni znakovi zaraze štetnim organizmom i da je bilo testirano neposredno prije izvoza.

Određeno bilje porijeklom iz drugih zemalja može se unositi u Crnu Goru ako pored uslova iz stava 1 ovog člana, ispunjava i uslove iz tačke 1 Liste III.A, tač. 8.1, 8.2, 9 i 10 Liste IV.A odjeljka I. i tač. 7, 8, 9, 10, 11, 12, 16 i 18 Liste IV.B, propisa o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanje štetnih organizama i listama štetnih organizama bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom.

Određeno bilje koje ispunjava uslove iz st. 1 i 2 ovog člana, prilikom unošenja podliježe fitosanitarnom pregledu na mjestu unošenja.

Premještanje određenog bilja

Član 4

Određeno bilje koje je porijeklom iz Crne Gore ili je unešeno u Crnu Goru u skladu sa članom 3 ovoga pravilnika, osim malih količina bilja koje se unose u nekomercijalne svrhe, može se premještati na teritoriju Crne Gore:

- 1) ako ga prati biljni pasoš i
- 2) ako je tokom cijelog životnog ciklusa ili od trenutka njegovog unošenja u Crnu Goru gajeno na mjestu proizvodnje u državi u kojoj nije poznato da se pojavljuje štetni organizam ili
- 3) ako je tokom cijelog životnog ciklusa ili od trenutka njegovog unošenja u Crnu Goru, raslo na mjestu proizvodnje u nezaraženom području, koje je u skladu sa odgovarajućim Međunarodnim standardima za fitosanitarne mјere odredila nadležna služba za zdravstvenu zaštitu bilja zemlje porijekla, ili
- 4) određeno bilje potiče sa mjesta proizvodnje na kojem prilikom obavljanja fitosanitarnih pregleda, u razdoblju od dvije godine prije premještanja, nijesu primijećeni znakovi zaraze štetnim organizmom i da je bilo testirano neposredno prije premještanja.

Određeno bilje porijeklom iz Crne Gore ili bilje koje je unešeno u Crnu Goru u skladu sa članom 3 ovog pravilnika, može se premještati na teritoriju Crne Gore ako pored uslova iz stava 1 ovog člana, ispunjava i uslove iz tač. 4 i 5 Liste IV.A odjeljka II, tač. 7, 8, 9, 10, 11, 12, 16 i 18 Liste IV.B, tačke 2.1 Liste V. A. I, i tačke 1.1 Liste V. A. II., propisa o fitosanitarnim mjerama za sprječavanje unošenja, širenja i suzbijanje štetnih organizama i listama štetnih organizama bilja, biljnih proizvoda i objekata pod nadzorom.

Posebni nadzor i sumnja na zarazu

Član 5

Radi utvrđivanja prisustva i sprječavanja širenja štetnog organizma sprovodi se sistematsko istraživanje, odnosno posebni nadzor u okviru godišnjeg programa fitosanitarnih mjera u skladu sa zakonom.

Fitosanitarne mjere za suzbijanje štetnog organizma

Član 6

Kada se posebnim nadzorom iz člana 5 ovog pravilnika potvrdi zaraza štetnim organizmom ili kada postoje drugi dokazi o pojavi štetnog organizma, područje na kojem je potvrđena zaraza obilježava se (u daljem tekstu: obilježeno područje).

Obilježeno područje se sastoji od zaraženog i sigurnosnog područja.

Zaraženo područje iz stava 2 ovog člana, je područje u kojem je potvrđeno prisustvo štetnog organizma i koje uključuje određeno bilje koje pokazuje simptome zaraze prouzrokovane štetnim organizmom.

Sigurnosno područje iz stava 2 ovog člana je područje širine najmanje 1 km računajući od granice zaraženog područja.

U slučaju kada se više sigurnosnih područja preklapa ili su geografski blizu, određuje se šire obilježeno područje koje uključuje postojeća obilježena područja i područja između njih.

Razgraničenje područja iz stava 2 ovog člana, zasniva se na pouzdanim naučnim principima, biologiji štetnog organizma i njegovih vektora, stepena zaraze, godišnjem dobu i specifičnoj rasprostranjenosti određenog bilja.

Ako je potvrđeno prisustvo štetnog organizma izvan zaraženog područja, granice obilježenog područja mijenjaju se u skladu sa novonastalom situacijom.

U obilježenom području u kojem se u periodu od dvije uzastopne godine, sproveđenjem posebnog nadzora iz člana 5 ovog pravilnika, ne potvrdi prisustvo štetnog organizma, prestaje sproveđenje fitosanitarnih mjera utvrđenih ovim članom.

U slučaju utvrđivanja prisustva štetnog organizma, u obilježenom području, fitosanitarni inspektor naređuje:

- 1) zabranu premještanja određenog bilja iz obilježenog područja i unutar njega i
 - a) u rasadnicima:
 - uklanjanje određenog bilja koje pokazuje simptome zaraze, spaljivanjem, a kada je potrebno, svog određenog bilja koje je u vrijeme sadnje pripadalo istoj partiji;
 - sproveđenje strogih higijenskih mjera prilikom uništavanja bilja (dezinfekcija opreme, pribora i alata i sl.);
 - zabranu sjetve i sadnje određenog bilja na istoj površini, tri godine nakon uklanjanja zaraženog bilja;
 - b) u šumskim sastojinama, parkovima, okućnicama i drugim površinama:
 - odstranjivanje i spaljivanje grana sa simptomima zaraze, a u slučaju zaraze na stablu, uništavanje cijele biljke;
 - zabranu sjetve i sadnje određenog bilja na istoj površini, tri godine nakon uklanjanja zaraženog bilja;
 - sproveđenje strogih higijenskih mjera prilikom uništavanja bilja (dezinfekcija opreme, pribora i alata i sl.);
- 2) praćenje zdravstvenog stanja najmanje dva puta godišnje u periodu od maja do oktobra i
- 3) druge mjere u skladu zakonom.

Druge mjere

Član 7

Radi sprječavanja unošenja i širenja štetnog organizma u Crnoj Gori, mogu se sprovoditi i druge mjere u skladu sa zakonom.

Primjena

Član 8

Odredba člana 4 stav 1 tačka 1 ovog pravilnika, primjenjivaće se od 1. januara 2013. godine.

Stupanje na snagu

Član 9

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

Broj:323/12-0601- 183/4
Podgorica, 27. marta 2012. godine

Ministar,
Tarzan Milošević, s.r.

* U ovaj pravilnik prenesena je Odluka Komisije **2007/433/EC** od 18. Juna 2007 o hitnim mjerama za sprječavanje unošenja i širenja štetnog organizma *Gibberella circinata* Nirenberg & O'Donnell (Commission Decision of 18 June 2007 on provisional emergency measures to prevent the introduction into and the spread within the Community of *Gibberella circinata* Nirenberg & O'Donnell